

Autor: Ewa Obara-Grączewska

Temat: Skarby wrocławskiego Poety, czyli szuflada Mistrza Tadeusza Różewicza

Punktem wyjścia realizacji zajęć są:

- zbiory Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu – Szuflada Różewicza;
- tekst Iwony Nowak *Szuflada Mistrza Różewicza* <http://www.pamieciprzyszlosc.pl/wp-content/uploads/2016/06/61-64.-Iwona-Nowak-Szuflada-Mistrza-R%C3%B3zewicza-KW-nr-30.pdf>;
- warto sięgnąć również po fotografie Adama Hawaleja (*Różewicz w obiektywie Adama Hawaleja*).

Lekcje przeznaczone dla uczniów klas III szkół ponadpodstawowych.

Forma zajęć: cykl 2–3 lekcji lub projekt edukacyjny

Cel lekcji

- poznanie „prywatnej” sylwetki poety i wrocławianina,
- zapoznanie z zasobami Centrum Historii Zajezdnia,
- ćwiczenie umiejętności interpretacji wierszy Tadeusza Różewicza (podstawa programowa, teksty kultury, zakres podstawowy i rozszerzony),

- doskonalenie samokształcenia ucznia (realizacja treści programowych w zakresie samokształcenia),
- poczucie związków z kulturą Wrocławia i jego historią,
- ćwiczenie kreatywnego, twórczego rozwiązywania zadań,
- wspomaganie rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych: kompetencje informatyczne, umiejętność porozumiewania się w języku ojczystym, kompetencje społeczne, inicjatywność, świadomość i ekspresja kulturalna.

Część I

Oparta na pierwszej części tekstu Iwony Nowak *Szuflada Mistrza Różewicza*
<http://www.pamieciprzyszlosc.pl/wp-content/uploads/2016/06/61-64.-Iwona-Nowak-Szuflada-Mistrza-R%C3%B3%C5%BCewicza-KW-nr-30.pdf>

1. Przeczytaj cztery pierwsze akapity i na ich podstawie sporządź biogram Tadeusza Różewicza; znajdź w innych źródłach i dopisz jeszcze 2–3 informacje, których wg ciebie brakuje w tekście Iwony Nowak.
2. Zaprojektuj profil Tadeusza Różewicza na Facebooku – stwórz portret psychologiczny Różewicza.
3. Jakie fakty z historii Polski przywołuje autorka? (AK, Auschwitz) Wyjaśnij, odwołując się do historii, sens zdania: [...] *dekonstruował otaczającą rzeczywistość – rozciągającą się pomiędzy heroizmem AK, wiarą w komunizm i przeświadczeniem o „końcu świata” po Auschwitz.*

Część II

Oparta na wystawie w Centrum Historii Zajezdnia oraz tekście Iwony Nowak (od akapitu 5.: *Poza pamięcią i bogatą spuścizną...*)

1. Jakie cenne przedmioty masz w swojej szufladzie? Jaką mają dla ciebie wartość i co mówią o tobie?
2. Co np. detektyw mógłby odkryć? (odwiedzane miejsca, zainteresowania, sympatie)
3. Oglądanie wystawy poświęconej Tadeuszowi Różewiczowi:
 - Rzeczy Poety – co cię zdziwiło, zastanowiło, rozbawiło? Dlaczego?
 - Wybierz przedmiot lub grupę przedmiotów; opisz je. Co utrwalają, co mówią?
 - Spośród wierszy Tadeusza Różewicza wybierz jeden (lub fragmenty kilku utworów), aby mogły stać się komentarzem, refleksją związaną z Poetą i przedmiotem przez ciebie wybranym. Uzasadnij (pisemnie) swój wybór. Swojej wypowiedzi nadaj tytuł.

Nauczyciel może wybrać i przygotować wiersze skserowane dla uczniów, np.: *W środku życia, Na odejście poety i pociągu osobowego, Fotografia, Przyszli żeby zobaczyć poetę, Co się dzieje z gwiazdami, Złote myśli na czarnym tle, Luksus, Zadanie domowe, Czego byłoby żal, Martwy owoc i całość Matka odchodzi, Kasztan, Powrót, Powrót do lasu*. Wybór niech będzie podyktowany i możliwościami uczniów i sympatiami nauczyciela oraz celami lekcji.

4. Efekty pracy każdego ucznia warto zamieścić na blogu poświęconemu Tadeuszowi Różewiczowi (forma ewaluacji pracy z jego twórczością i z pamiątkami po nim).

5. Powrót do profilu na Facebooku:

- Czy poeta miałby dzisiaj dużo polubień?
- Jakich miałby znajomych? (zajrzyj do albumu *Różewicz w obiektywie Adama Hawaleja*)
- Jak poeta skomentowałby życie w wirtualnej rzeczywistości, w której ludzie publikują błahe relacje z tego, co jedli, zdjęcia z imprez, selfie?

Odpowiedzi na powyższe pytania udzielają uczniowie po interpretacji np. *Walentynek, ...drze się miękko, Nowego człowieka* lub innych wybranych wierszy.

Alternatywnie: w młodszych klasach wykorzystać przedmioty po Różewiczu do lekcji o roli przedmiotów w życiu bohaterów literackich; do zapoznania z wybranymi utworami Różewicza lub pokazania sylwetki artysty (np. *Śmieszny staruszek* – wiersz z czasów, gdy mieszkał przy ul. Glinianej 55; inne związane z Wrocławiem, np. *Decybele, Wiersz*, fragmenty z tomu *Recycling 1998 – ulicami Wrocławia / płynęły rwące górskie / strumienie rzeki potoki / w brudnym lustrze wody / które wznosiło się i opadało...*